
ВЪЗРАСТТА ЗА НАПУСКАНЕ НА РОДНИЯ ДОМ И ИКОНОМИЧЕСКА АКТИВНОСТ НА МЛАДЕЖИТЕ В БЪЛГАРИЯ: ТЕНДЕНЦИИ И ПЕРСПЕКТИВИ

ас. д-р Станимир Пенев Стаматов

Университет за национално и световно стопанство, Катедра „Управление“

E-mail: sstamatev@unwe.bg

Резюме: Целта на доклада е да представи в каква степен възрастта за напускане на родния дом се отразява на икономическата активност на младежите в България, на строителната активност на строителните предприемачи и жилищния пазар в страната. Правят се сравнения с европейските държави и представянето на България според тези показатели. Докладът използва емпирични данни от Евростат относно възраст за напускане на родния дом и икономическа активност на младежите в България и Европейския Съюз (ЕС). Данните се обработват посредством метода на корелационния анализ за праволинейна зависимост.

Ключови думи: младежи, възрастта за напускане на родния дом, икономическа активност

THE AGE OF YOUNG PEOPLE LEAVING THEIR PARENTAL HOUSEHOLD AND ECONOMIC ACTIVITY RATE OF YOUTH IN BULGARIA: TRENDS AND PERSPECTIVES

Assist. Prof. Stanimir Penev Stamatev, PhD

University of National and World Economy, Department „Management“

E-mail: sstamatev@unwe.bg

Abstract: The purpose of the report is to present to what extent the estimated average age of leaving home affects the labour force participation rate of young people in Bulgaria, the construction activity of construction contractors and the housing market in the country. Comparisons are made with European countries and the performance of Bulgaria according to these indicators. The report uses empirical data from Eurostat on age for leaving home and youth economic activity in Bulgaria and EU. The data are processed using the method of correlation analysis for linear dependence.

Key words: youth, age of young people leaving their parental household; economic activity rate

Увод

Възрастта, на която младите хора напускат родния дом, е важен индикатор за социално-икономическото развитие на дадена държава от една страна, както и за развитието на пазара на жилищни недвижими имоти от друга. Това е така, защото младежката възраст представлява, най-общо, преход от зависимост на детството към икономическа самостоятелност (зрялост).

В различните страни тази възраст варира значително, повлияна от редица фактори като културни традиции, икономически условия, социална и жилищна политики, както и много други.

Настоящият доклад се фокусира върху анализирането на един от основните моменти в младежката възраст, а именно – напускането на родния дом и установяването на самостоятелно пребиваване. Причините зад тази стъпка може да варират от материална независимост до учене, работа, преместване с партньор, женитба и раждане на деца и т.н. Пътят към самостоятелността обикновено не е напълно ясен и младите хора се сблъскват с редица предизвикателства, които могат да доведат до това, че някои от тях остават по-дълго в родния дом или пък се завръщат към него на по-късен етап от живота си.

В доклада се разглежда и икономическата активност на лицата в младежка възраст в контекста на възрастта за напускането на родния дом. Младежите често се изправят пред предизвикателства, свързани със заетостта и доходите, което на свой ред влияе върху тяхната способност да живеят самостоятелно. Процесът на напускане на родния дом не е просто личен избор, а комплексно взаимодействие между индивидуални амбиции и структурни условия.

В тази връзка, настоящият доклад цели да провери **до колко възрастта за напускане на родния дом влия върху икономическата активност на младите хора**, като се обръща внимание на географските и половите различия и развитието им във времето.

Методологически бележки

Докладът използва емпирични данни от Евростат за 15-годишен период (2009-2023г.) относно средната възраст за напускане на родния дом и нивата на икономическа активност на младежите в България и страните членки на Европейския съюз (ЕС).

В ЕС възрастта при младите хора се явява основен класификационен критерий за обособяването им в три групи¹, разпределени съответно от 15 до 19 г., 20 до 24 г. и от 25 до 29 г. В същото време Европейската комисия за целите на схемата „Гаранция за младежта“ определя младите хора като хора на възраст 15-25 г., като някои държави членки правят изключение и приемат 15-29 г.² От друга страна, по смисъла на българското законодателство и в частност параграф първи на допълнителните разпоредби от Закона за младежта³, „младежи“ са лицата на възраст от 15 до 29 г. включително. Поради това в настоящия доклад в съвкупността на „младежите“ ще бъде отнасяно населението във възрастовия интервал между 15 и 29 години.

Евростат изчислява средната възраст, на която младите хора напускат дома си чрез проучването на работната сила и е базирано на това дали респондентите и техните родители живеят в едно домакинство или не. Така наречената „вероятност за

---

¹ Виж: European Commission, EU Youth Report 2015

http://ec.europa.eu/assets/eac/youth/library/reports/youth-report-2015_en.pdf

² Европейска сметна палата, Младежка безработица – промениха ли нещо политиките на ЕС?, Оценка на схемата „Гаранция за младежта“ и на Инициативата за младежка заетост, Специален доклад № 5/2017, Брюксел, 2017, с. 4

³ Закон за младежта, В сила от 20.04.2012 г., Обн. ДВ. бр.31 от 20 Април 2012 г., изм. ДВ. бр.68 от 2 Август 2013г., изм. ДВ. бр.14 от 20 Февруари 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.24 от 16 Март 2018 г., доп. ДВ. бр.77 от 18 Септември 2018г., изм. ДВ. бр.21 от 13 Март 2020 г., изм. и доп. ДВ. бр.61 от 2 Август 2022 г.

излизане“ се изчислява за цялото мъжко и женско население за всяка отделна възрастова група до 34 години като в настоящия доклад се разглежда само възрастовата група 15-29 г. В резултатите не са включени наборниците на военна или обществена служба.

За целите на доклада, под икономическа активност на младежите се придържаеме отново към методологията на Евростат и ще разбираме всички лица на възраст 15-29 г., които влягат или предлагат своя труд за производство на стоки и услуги.

Докладът има за цел да провери до колко възрастта за напускане на родния дом влияе върху икономическата активност на младите хора и има ли връзка между двете. Разгледано е влиянието и по полов признак. Проверката на работната хипотеза се извършва чрез корелационен анализ, посредством линейна корелация на Пирсън⁴. За оценка на степента на зависимост са анализирани стойностите на коефициентите на корелация чрез скалата, обобщена на Фигура 1. Резултатите са коментирани в изложението на доклада, като са построени диаграми на разсейване.

Стойност на коефициент на корелация	Степен на зависимост
0 – 0,3	слаба корелация
0,3 – 0,5	умерена корелация
0,5 – 0,7	значителна корелация
0,7 – 0,9	висока корелация
0,9 – 1	много висока корелация

Фигура 1. Метрична скала за определяне на корелационна зависимост

Анализ

Съществуват значителни различия между страните членки на ЕС относно дела на младите хора⁵, живеещи с родителите си. Според Iacovou (2002), в Южна Европа младите хора остават за продължителен период в дома на родителите си, като са склонни да извършат директен преход от живота у дома с родителите си към сключване на брак, съвместно съжителство или за отглеждане на деца. В Северна Европа младежите напускат дома си по-рано и по-често живеят сами или в съвместно съжителство. От друга страна, скандинавските страни се характеризират с особено ранно напускане на дома и високи нива на извънбрачно съжителство.

Van den Berg et al. (2021)⁶ разглеждат културни, икономически и институционални фактори за потенциално обяснение на съществуващите различия между страните по отношение на времето за напускане на дома. Изследвания като тези на Aassve et al. (2002)⁷, Aassve, Cottini, & Vitali (2013)⁸, Albertini & Kohli (2013)⁹, Billari &

⁴ Мишев, Г. и С. Цветков, Статистика за икономисти, УИ „Стопанство“, С., 1998

⁵ Iacovou, M. (2002). Regional Differences in the Transition to Adulthood. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 580(1), 40–69. 10.1177/000271620258000103

⁶ Van den Berg L, Kalmijn M, Leopold T. (2021). Explaining cross-national differences in leaving home. *Population, Space and Place*. 2021 Nov; 27(8):e2476. doi: 10.1002/psp.2476. Epub 2021 May 13. PMID: 35846238; PMCID: PMC9285347.

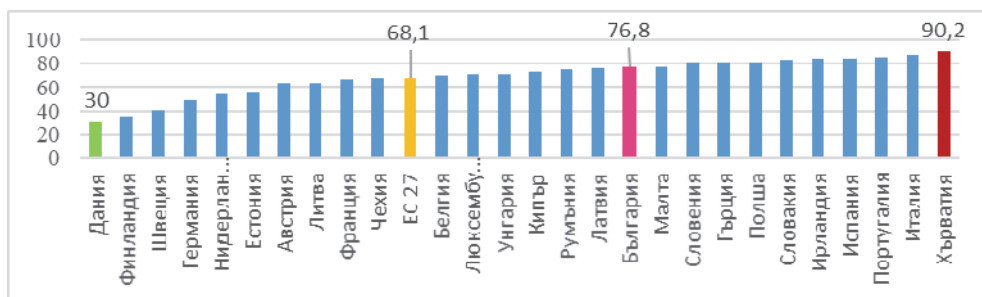
⁷ Aassve, A. , Billari, F. C., Mazzuco, S. , & Ongaro, F. (2002). Leaving home: A comparative analysis of ECHP data. *Journal of European Social Policy*, 12(4), 259–275. 10.1177/a028430

⁸ Aassve, A., Arpino, B., & Billari, F. C. (2013). Age norms on leaving home: Multilevel evidence from the European Social Survey. *Environment and Planning A*, 45(2), 383–401. 10.1068/a4563

Liefbroer (2010)¹⁰ също в известна степен засягат различни фактори, като наблюдават различни времеви периоди. Aassve et al. (2007)¹¹ разглеждат влиянието на по-късното напускане върху вероятното отражение на потенциалната бедност сред младите. Buchmann & Kriesi (2011)¹² анализират причините зад решенията за напускане на родния дом и установяването на самостоятелно пребиваване.

Една от основните задачи на доклада е не толкова да засяга различните фактори, влияещи на решенията на младите хора да напуснат дома си, а да представи сравнителен анализ на България спрямо ЕС на базата на актуални данни, както и да провери силата на връзката от зависимостта между възрастта за напускане на родния дом и икономическата активност на младите хора.

Според данните на Евростат¹³ относно **дела на младите хора, живеещи с родителите си**, през 2023 г. около 76,8% от младежите на възраст между 15-29 години в България живеят със своите родители, като средната стойност на този показател за ЕС27 е 68.1%. Данните показват големи разлики между отделните страните членки на ЕС по този показател – например, наблюдава се тенденция, при която дялът на младежите, живеещи с родителите в скандинавските държави е традиционно нисък. В Дания едва 30% (Финландия – 35%; Швеция 41%) от младежите живеят с родителите си. На другия полюс по този показател са Италия и Хърватия, съответно с 87,2% и 90.2%. Дялът на лицата на възраст 15-29 години, живеещи с родителите си, през 2023 г. по държави в ЕС може да се проследи на Фигура 2.

Фигура 2. Дял на лицата на възраст 15-29 години, живеещи с родителите си, през 2023 г. в ЕС (в %)

В началото на разглеждания период в доклада (2009 г.) средният дял на младежите, живеещите в родния дом в България е бил 74,4%, т.е. налице е леко увеличаване на дела на младежите, живеещите с родителите си. При младите мъже този дял е още по-висок – 85,5%, докато при жените е 67,4%. Тази драстична разлика между половете относно дела на живеещите с родителите си може да бъде обяснена с това, че

---

⁹ Albertini, M., & Kohli, M. (2013). The generational contract in the family: An analysis of transfer regimes in Europe. *European Sociological Review*, 29(4), 828–840. 10.1093/esr/jcs061

¹⁰ Billari, F. C., & Liefbroer, A. C. (2010). Towards a new pattern of transition to adulthood? *Advances in Life Course Research*, 15(2–3), 59–75. 10.1016/j.alcr.2010.10.003

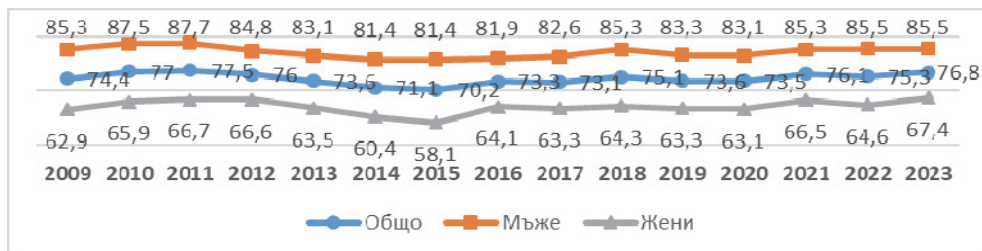
¹¹ Aassve, A., Davia, M. A., Iacovou, M., & Mazzucco, S. (2007). Does leaving home make you poor? Evidence from 13 European countries. *European Journal of Population/Revue européenne de Démographie*, 23(3–4), 315–338. 10.1007/s10680-007-9135-5

¹² Buchmann, M. C., & Kriesi, I. (2011). Transition to adulthood in Europe. *Annual Review of Sociology*, 37(1), 481–503. 10.1146/annurev-soc-081309-150212

¹³ Евростат, официален уебсайт - www.ec.europa.eu/eurostat

в общия случай според местните традиции при стъпване в брак или заживяване на семейни начала, по-често младата двойка заживява в дома на мъжа или респективно на неговото семейство. Динамиката на дела на лицата на възраст 15-29 години, живеещи с родителите си в България, през наблюдавания период 2009-2023 г. е изобразена на Фигура 3.

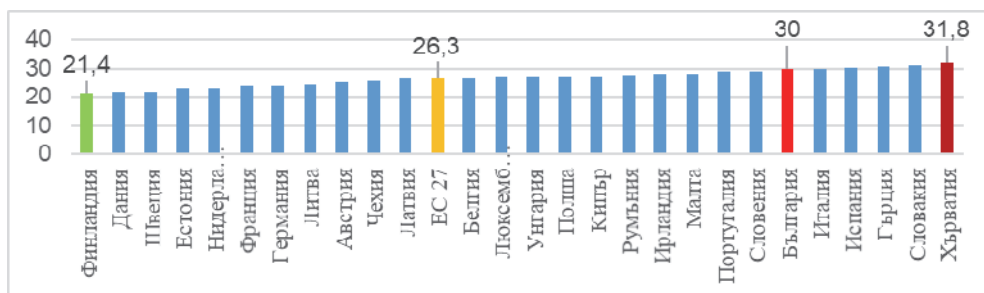

Фигура 3. Дял на лицата на възраст 15-29 години, живеещи с родителите си в България (в %)

Нещо друго привлича внимание при прегледа на тези данни – няма ясно изразена тенденция нито към намаляване, нито към увеличаване на дела на младите хора, живеещи в родния си дом в България през разглеждания период (2009-2023 г.). В същото време, по-детайлното вглеждане в данните на Евростат показва, че с началото на световната икономическа криза от 2008 г., както и влиянието на пандемията от COVID-19 през 2020/2021 г., се наблюдава нарастване на дела на младежите, живеещи с родителите си. С отшумяването на последиците от кризата към 2012 г., започва да се наблюдава спад в дела на младежите, живеещи в родния си дом, докато след COVID-19 има задържане. Може да се направи изводът, че колебанията в икономиката дават отражение при решението за самостоятелно живеене.

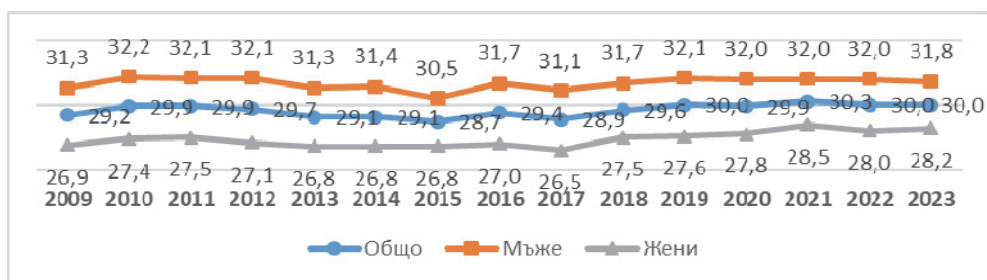
Разгледаните данни, съвсем естествено, предполагат **висока средна възраст за напускане на семейството**. По този показател отново съществуват значителни различия между държавите членки по отношение на практиките, свързани със съвместното пребиваване на поколенията (например родители, живеещи с техните възрастни деца). Данните на Евростат показват значителни различия между южните и източните държави-членки на ЕС, където семействата със съжителство на няколко поколения са по-често срещани явления, и северните и западните държави членки, където децата по-рано са напуснали семейството, за да живеят сами (или с други). Страната ни е една от държавите членки с най-висока възраст за напускане на семейния дом за 2023 г. заедно с Хърватия (31,9г.), Словакия (31г.), Гърция (30,6г.), Испания (30,4) и Италия (30,1г.), както може да се види на Фигура 4¹⁴. На другия полюс, с най-ниска възраст за напускане на семейството, са държавите Финландия, Дания и Швеция – съответно с около 21 г. Фигура 4 показва сравнението между страните в ЕС по средна възраст за напускане на родния дом през 2023 г.

¹⁴ Пак там

Фигура 4. Средна възраст за напускане на родния дом за 2023 г. (в години)

Според наличните данни в Евростат средната възраст за напускане на семейния дом за 2023 г. в България е 30 години, съответно при мъжете – 31,8 г., а при жените – 28,2 г., което може да се види на Фигура 5 в динамика за периода 2009-2023 г. По този показател страната ни се нарежда над средното европейски ниво, което е около 26 години за 27-те страни-членки на ЕС.

Фигура 5. Средна възраст за напускане на родния дом в България (в години)

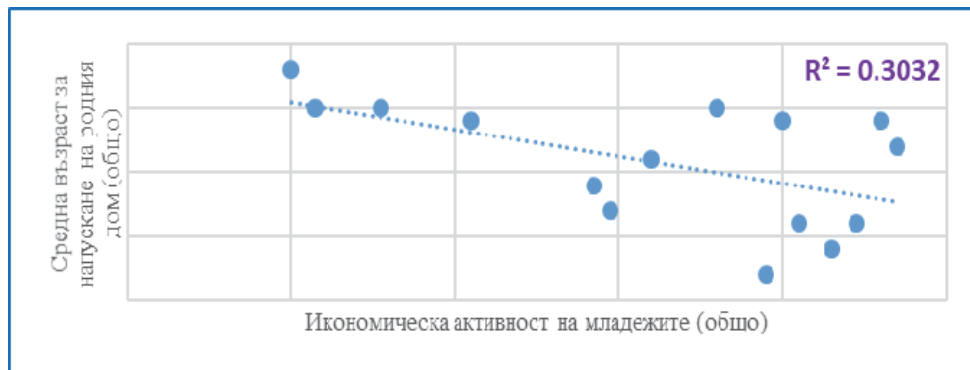
При този показател също не се наблюдава ясно изразена тенденция нито към намаляване, нито към увеличаване в разглеждания 15 годишен период на средната възраст на младежите, напускащи родния си дом, в България.

От друга страна, първите стъпки в икономическата активност на младежите обхващат широк спектър от дейности, включително участие в образователни програми, стажове, временна и постоянна заетост и други. Не е случайно, че именно градовете с най-голям брой висши училища, съответно най-много студенти (София, Пловдив и Варна) са и градовете с най-силно развитие на строителството и на пазара на жилищни имоти.¹⁵ Вътрешната миграция в страната до известна степен е продиктувана от продължаването на образованието на младите хора и е сред водещите причини за напускането на родния дом. Този период от живота на всеки човек е критичен за формирането на професионалната идентичност и натрупването на умения, които ще определят бъдещето на младите хора в трудовата сфера. Поради това представлява интерес до колко възрастта за напускане на родния дом влияе върху икономическата активност на младите хора и има ли връзка между двете.

Коефициентът на корелация между възрастта за напускане на родния дом и икономическата активност на младежите за периода 2009-2023 г. е -0,55 и определя зави-

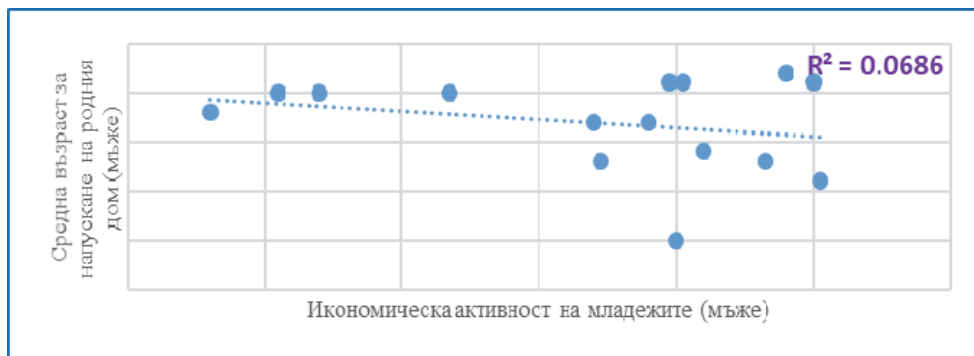
¹⁵ Стефанов, Др., Димитрова, М. (2023) Тенденции на първичния пазар на жилищни имоти в България, *Недвижими имоти & Бизнес*, том VII (3), с. 158-167.

симостта като **значителна**. Тази отрицателна корелация означава, че е налице обратна пропорционалност т.е. когато расте възрастта за напускане на родния дом намалява икономическата активност сред младежите. Коефициентът на детерминация е 0,30 ($R^2=0,3032$), което означава, че за периода 2009-2023 г., около 30% от изменението на икономическата активност при младите хора се дължи на промените във възрастта за напускане на родния дом. Зависимостта е представена графично на Фигура 6.

Фигура 6. Диаграма на разсейване между икономическа активност и средна възраст за напускане на родния дом в България за периода 2009-2023г. (собствени изчисления)

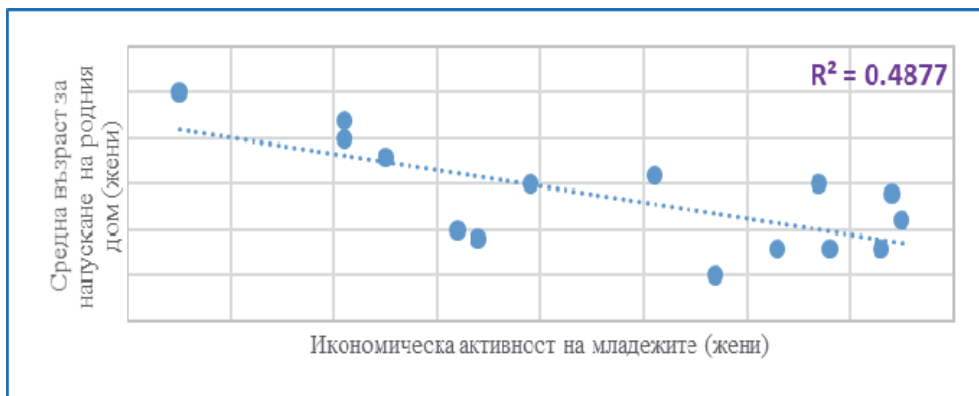
Както видяхме по-рано, има значителни разлики при възрастта на напускане на родния дом по пол. В тази връзка, интерес представляват коефициентите на корелация между възрастта за напускане на родния дом и икономическата активност на младежите разгледани по полов признак. Коефициентите на корелация при мъжете е -0,26 и определя тази зависимост като **слаба**. Коефициентът на детерминация е 0,07 ($R^2=0,0686$), което означава, че за периода 2009-2023 г., едва 7% от изменението на икономическата активност при младите хора се дължи на промените във възрастта за напускане на родния дом. Резултатите са показани на Фигура 7.

Фигура 7. Диаграма на разсейване между икономическа активност и средна възраст за напускане на родния дом в България за периода 2009-2023 г. при мъжете (собствени изчисления)

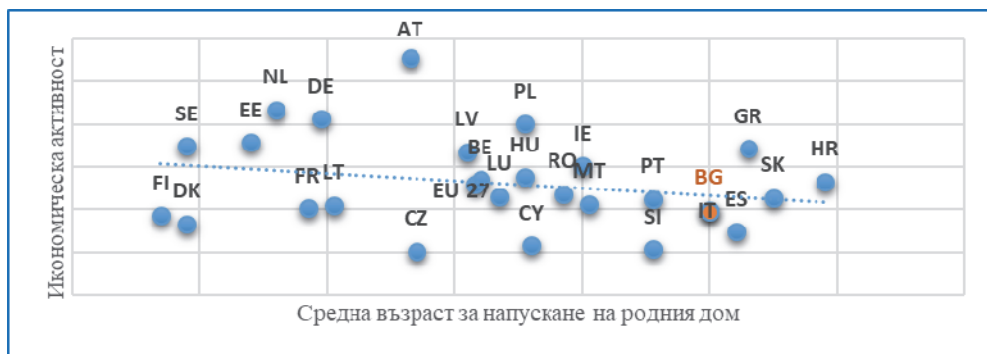

При младите жени коефициента на корелация между двете разглеждани променливи е -0.7 и определя тази зависимост на **границата между значима и силна**. Коефициентът на детерминация е $0,49$ ($R^2=0,4877$), което означава, че за периода 2009-2023 г., близо половината от изменението на икономическата активност при младите хора се дължи на промените във възрастта за напускане на родния дом – Фигура 8. Тук, с голяма увереност можем да заключим, че съществува силна връзка между покачването на възрастта за напускане на родния дом и икономическата активност сред младите жени.

Фигура 8. Диаграма на разсейване между икономическа активност и средна възраст за напускане на родния дом в България за периода 2009-2023г. при жените (собствени изчисления)

Този извод се потвърждава и при анализ на страните членки на ЕС. Държавите, в които младите хора напускат родния дом в по-напреднала възраст, е по-вероятно да имат по-нисък процент на участие в работната сила за младите хора. Например, повечето страни, в които младите хора напускат родния си дом на възраст над 29 години, имат по-нисък процент на участие в работната сила за хората на възраст 15-29 години, около или под 50 %. Връзката между тези два показателя е показана на Фигура 9.

Фигура 9. Диаграма на разсейване между икономическа активност и средна възраст за напускане на родния дом в ЕС27 за периода 2009-2023г. (собствени изчисления)

Считаме, че много често продължителното съжителство с родителите води до икономическа неактивност, поради това, че основните потребности на младия човек, като храна и подслон, са задоволени от неговото семейство. В този контекст, Leopold (2012)¹⁶ анализира социалната връзка между деца и родители, деца и роднини с оглед продължителността на съжителството между тях в родния дом. Например, младите хора в Швеция, Нидерландия и Естония са напуснали родителския дом средно на по-млада възраст от техните връстници в другите страни. В същото време Швеция (65 %), Нидерландия (73%) и Естония (66%) регистрират едни от най-ниските нива на икономическа активност.

Подобни ситуации, при които дълго се разчита на някой друг, оказват значително влияние върху самостоятелността на младите хора и често водят до нейното закъряване. Това, на по-късен етап, може да повлияе както върху навременната интеграция на пазара на труда, така и върху качествено развитие на трудов живот за съответния човек.

Заклучение

С оглед на това, че младежката възраст е период на преход от зависимост на детството към икономическа независимост, възрастта за напускане на родния дом се явява ключово начало в живота на младите хора. Анализиранияте данни показват, че в периоди на икономически колебания възрастта за напускане на родния дом се увеличава. България е една от държавите в ЕС с висока възраст за напускане на семейния дом – 29,3 години. През 2023 г. делът на младите хора на възраст между 15-29 години, живеещи с родителите си, е 76,8% в България, което е над средното за ЕС. Една от субективните причини за това е, че много от младите хора у нас, живеещи под наем, нямат сключени договори за наем или не ги обявяват в Агенция по вписванията по различни причини – укриване на доходи от наем на наемодателите, нежелание да се дава разрешение за регистрация по настоящ или постоянен адрес и др. Така младите хора в голямата си част остават да живеят по постоянен адрес в дома на родителите си и това изкривява резултатите от анализа.

Анализът показва обратна корелация между възрастта за напускане на родния дом и икономическата активност на младежите за периода 2009-2023 г. в България със значителна зависимост между показателите. Според пола, съществува силна връзка между покачането на възрастта за напускане на родния дом и икономическата активност сред младежите жени, докато за мъжете връзката е слаба.

Резултатите показват и че в държавите от ЕС, в които младите хора (на възраст 15-29 години) напускат родния дом в по-напреднала възраст, също могат да имат по-нисък процент на участие в работната сила. Причините зад решенията за напускане на дома са разнообразни и икономическото им проявление както на микро, така и на макро ниво може да бъде основа за бъдещи изследвания по темата.

Литература:

1. Евростат, официален уебсайт - www.ec.europa.eu/eurostat
2. Европейска сметна палата (2017). Младежка безработица – промениха ли нещо политиките на ЕС?, Оценка на схемата „Гаранция за младежта“ и на Инициативата за младежка заетост, Специален доклад № 5/2017, Брюксел, 2017, с. 4

¹⁶ Leopold, T. (2012). The legacy of leaving home: Long-term effects of co-residence on parent-child relationships. *Journal of Marriage and Family*, 74(3), 399–412. 10.1111/j.1741-3737.2012.00964.x

3. Закон за младежта, в сила от 20.04.2012 г., Обн. ДВ. бр.31 от 20 Април 2012г., изм. ДВ. бр.68 от 2 Август 2013г., изм. ДВ. бр.14 от 20 Февруари 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.24 от 16 Март 2018г., доп. ДВ. бр.77 от 18 Септември 2018г., изм. ДВ. бр.21 от 13 Март 2020г., изм. и доп. ДВ. бр.61 от 2 Август 2022г.
4. Мишев, Г. и Ст. Цветков, Статистика за икономисти, УИ „Стопанство“, С., 1998
5. Стефанов, Др., Димитрова, М. (2023) Тенденции на първичния пазар на жилищни имоти в България, *Недвижими имоти & Бизнес*, том VII (3), с. 158-167.
6. Aassve, A., Billari, F. C., Mazzuco, S., & Ongaro, F. (2002). Leaving home: A comparative analysis of ECHP data. *Journal of European Social Policy*, 12(4), 259–275. 10.1177/a028430
7. Aassve, A., Arpino, B., & Billari, F. C. (2013). Age norms on leaving home: Multilevel evidence from the European Social Survey. *Environment and Planning A*, 45(2), 383–401. 10.1068/a4563
8. Aassve, A., Davia, M. A., Iacovou, M., & Mazzuco, S. (2007). Does leaving home make you poor? Evidence from 13 European countries. *European Journal of Population/Revue européenne de Démographie*, 23(3–4), 315–338. 10.1007/s10680-007-9135-5
9. Albertini, M., & Kohli, M. (2013). The generational contract in the family: An analysis of transfer regimes in Europe. *European Sociological Review*, 29(4), 828–840. 10.1093/esr/jcs061
10. Billari, F. C., & Liefbroer, A. C. (2010). Towards a new pattern of transition to adulthood? *Advances in Life Course Research*, 15(2–3), 59–75. 10.1016/j.alcr.2010.10.003
11. Buchmann, M. C., & Kriesi, I. (2011). Transition to adulthood in Europe. *Annual Review of Sociology*, 37(1), 481–503. 10.1146/annurev-soc-081309-150212
12. European Commission (2015). EU Youth Report 2015, available at: http://ec.europa.eu/assets/eac/youth/library/reports/youth-report-2015_en.pdf
13. Iacovou, M. (2002). Regional Differences in the Transition to Adulthood. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 580(1), 40–69. 10.1177/000271620258000103
14. Leopold, T. (2012). The legacy of leaving home: Long-term effects of co-residence on parent–child relationships. *Journal of Marriage and Family*, 74(3), 399–412. 10.1111/j.1741-3737.2012.00964.x
15. Van den Berg L, Kalmijn M, Leopold T. (2021). Explaining cross-national differences in leaving home. *Population, Space and Place*. 2021 Nov; 27(8):e2476. doi: 10.1002/psp.2476. Epub 2021 May 13. PMID: 35846238; PMCID: PMC9285347.

Публикацията съдържа резултати от изследване, финансирано със средства от целева субсидия за НИД на УНСС по договор № НИД НИ - 20/2023/А